

Попуњава ученик:

Назив школе

ПРВА ЕКОНОМСКА ШКОЛА

Седиште школе

Београд

Образовни профил

Економски техничар

Име и презиме ученика

Датум одржавања испита

11. јун 2026.

МАТУРСКИ ИСПИТ

ИСПИТ ЗА ПРОВЕРУ СТРУЧНО–ТЕОРИЈСКИХ ЗНАЊА

- ТЕСТ -

Попуњава испитна комисија

СКАЛА ЗА ПРЕВОЂЕЊЕ БОДОВА У УСПЕХ

Постигнут број бодова

Успех

до 50

недовољан (1)

50,5 – 63

довољан (2)

63,5 – 75

добар (3)

75,5 – 87

врло добар (4)

87,5 - 100

одличан (5)

ПОСТИГНУТ
БРОЈ БОДОВА

/ 100

ОЦЕНА

_____ ()

Чланови испитне комисије:

1. _____
2. _____
3. _____

Датум прегледа теста: _____

УПУТСТВО ЗА РАД

- Тест који треба да решите садржи 100 бодова. За рад је предвиђено 180 минута.
- Сваки задатак пажљиво прочитајте, размислите о томе шта се у задатку тражи и пратите упутства о начину на који треба да га решите (заокруживање, повезивање, дописивање и друго).
- Током рада можете да користите графитну оловку и гумицу, али коначни одговори морају бити исписани хемијском оловком. Одговор који је прецртан или исправљен хемијском оловком неће бити признат.
- Важно је да пажљиво одговарате на питања јер **сваки нетачан одговор (део одговора) доноси 0 бодова за задатак у целини.**

Желимо Вам успешан рад!

У следећим задацима заокружите број испред траженог одговора

1. Приликом обрачуна бруто домаћег производа (БДП) рачунају се:

1. само финални производи
2. само међуфазни производи
3. и финални и међуфазни производи

	/	1
--	---	----------

2. Обвезница је:

1. право на одређено учешће у власништву неког предузећа, а тиме и право на профит који то предузеће оствари
2. доходак од власништва над акцијом који се исплаћује из оствареног профита предузећа
3. потврда о задужености у којој су наведене обавезе зајмопримца према имаоцу обвезнице

	/	1
--	---	----------

3. Портфолио је:

1. скуп акција и обвезница различитих предузећа и разних државних обвезница у које је неко уложио свој новац
2. потврда о задужености у којој су наведене обавезе зајмопримца према имаоцу обвезнице
3. новчана средства која клијенти банака држе на својим рачунима у банкама и на та средства добијају одређену камату

	/	1
--	---	----------

4. Основни носилац потрошње у савременој привреди је:

1. предузеће
2. предузетник
3. домаћинство
4. групни потрошачки центри

	/	1
--	---	----------

5. Управљање залихама материјала је активност:

1. набавне функције
2. складишне функције
3. продајне функције
4. финансијске функције

	/	1
--	---	----------

6. Према закону понуде, понуђена количина се повећава са :

1. повећањем цене тог добра
2. смањењем цене тог добра
3. растом цена фактора производње

	/	2
--	---	----------

7. Пад инвестиција који је резултат државних позајмица је:

1. акумулирани буџетски дефицит
2. ефекат истискивања
3. национална штедња

	/	2
--	---	---

8. Нето извоз представља:

1. разлику између вредности домаћих производа и услуга које су купили страни држављани и иностраних добара и услуга које су купили домаћи потрошачи
2. све издатке домаћинства за куповину производа и услуга у иностранству
3. све издатке предузећа за производну опрему, грађевинске објекте и залихе у иностранству

	/	2
--	---	---

9. Монетарни агрегат М1 обухвата:

1. различите дугорочне депозите
2. готов новац, депозите по виђењу и различите дугорочне депозите
3. готов новац и депозите по виђењу

	/	2
--	---	---

10. Народна банка Србије је национална централна банка Србије. Гувернера на период од шест година бира

1. Народна скупштина
2. Влада Републике Србије
3. Извршни одбор Народне банке Србије

	/	2
--	---	---

11. Ако централна банка повећава стопу обавезне резерве

1. понуда новца расте
2. понуда новца опада
3. понуда новца се не мења

	/	2
--	---	---

12. У једној држави је економска криза. Могуће је да ће доћи до смањење зарада (доходака) већини запослених. Наведено могуће смањење зарада:

1. повећава тражњу за егзотичним путовањима.
2. смањује тражњу за егзотичним путовањима.
3. не утиче на тражњу за егзотичним путовањима.

	/	2
--	---	---

13. На једном тржишту рада, дошло је до раста зарада запослених. Пораст зарада:

1. доводи до пада тражње нормалних добара.
2. доводи до раста тражње нормалних добара.
3. не утиче на тражњу нормалних добара.
4. доводи до раста тражње инфериорних добара.

	/	2
--	---	---

14. Предузеће „Савремена исхрана“ производи конзервирану храну у великој количини. Производи су истих карактеристика и производе се на основу исте оперативне припреме. Машине су постављене оним редом којим тече технолошки процес, који је потпуно временски усклађен од почетне до завршне операције и тече непрекидно.

	/	2
--	---	---

Предузеће „Савремена исхрана“ обавља производњу која је:

1. серијска, линијска, прекидна
2. масовна, линијска, непрекидна
3. масовна, смакнута, непрекидна
4. појединачна, линијска, непрекидна

15. Производ у најширем смислу представља резултат процеса производње којим може да се задовољи потреба купца и односи се на:

	/	2
--	---	---

1. физичке производе
2. пружање додатних услуга
3. продату робу
4. материјална добра и услуге

16. У основна средства у материјалном облику можемо сврстати:

	/	2
--	---	---

1. патенте
2. плаћени аванс за производ чија се испорука очекује
3. основни материјал који служи за стварање нових производа
4. грађевинске објекте

17. У магацину предузећа услед непоштовања режима ускладиштења и чувања дошло је до прекомерног пада тежине материјала. Овако настао утрошак материјала представља:

	/	2
--	---	---

1. квар материјала
2. кало материјала
3. растур материјала
4. шкарт материјала

18. Предузеће „Атлас“ д.о.о. Крушевац, је на почетку текуће године набавило најсавременију опрему за производњу. Ова набавка је утицала на смањење трошкова материјала за 3%. На крају текуће године предузеће је остварило приход већи за 3%.

	/	2
--	---	---

На основу датих фактора који су утицали на пословање предузећа, предузеће је за текућу годину остварило већу:

1. економичност
2. рентабилност
3. продуктивност
4. ликвидност

19. Марија ради у осигуравајућем друштву „Сигурно“. Осигуравајуће друштво „Сигурно“ је:

1. трговинско предузеће
2. финансијско предузеће
3. производно предузеће
4. трговинско и производно предузеће

	/	2
--	---	---

20. Привредно друштво је по фактури бр. 234 купило опрему у вредности од 120.000,00 динара.

Ова пословна промена утиче на биланс стања:

1. само на активу
2. само на пасиву
3. истовремено смањује вредност и активе и пасиве
4. истовремено увећава вредност и активе и пасиве

	/	2
--	---	---

21. Привредно друштво је исплатило обавезу према добављачу из краткорочног кредита.
Дати пословни догађај утиче на вредност имовине привредног друштва тако што је:

1. нема утицаја
2. повећава
3. смањује

	/	2
--	---	---

22. Предузеће „Промет ком“ планира за следећу годину повећање обима продаје за 10% уз предвиђено повећање трошкова за 6%.
Уз претпоставку да ће реални показатељи одговарати планираним, следеће године ће у предузећу доћи до повећања:

1. ликвидности
2. економичности
3. продуктивности

	/	3
--	---	---

23. У трговинском предузећу „Круг“ коефицијент обрта робе на крају претходне године био је 5, а на крају текуће године је за 10% мањи.

Просечно време задржавања залиха робе у складишту је краће:

1. у текућој години
2. у претходној години
3. исто је у текућој и претходној години

	/	3
--	---	---

24. За обим производње од 30 јединица производа, укупни фиксни трошкови су 400, а укупни трошкови су 500. Ако се повећа обим производње за 5 јединица производа, укупни фиксни трошкови ће бити:

1. једнаки 500
2. већи од 500
3. мањи од 400
4. једнаки 400

	/	3
--	---	---

25. Карактеристике предузећа су:

1. Организациона целина
2. Радни колектив
3. Основни субјект тржишне привреде
4. Тржишне цене производа
5. Профит
6. Самостално привредно- правно лице

	/	2
--	---	---

26. Према примљеном изводу банке привредно друштво је налогом за пренос наплатило потраживање од купаца по фактури бр.112.
Одредити делове имовине на које је утицала пословна промена.

1. потраживања од купаца
2. потраживања од запослених
3. новац на текућем рачуну
4. новац у благајни
5. остала новчана средства

	/	2
--	---	---

27. ПД "Беотекс" Ариље је остварило приходе од продаје дечије одеће у износу од 1.000.000 динара. Трошкови набавке машина износе 250.000,00 дин., пропуштени приходи од камата износе 50.000,00 дин., трошкови утрошене енергије износе 50.000,00 дин., трошкови куповине сировина су 100.000,00 дин., плате радника 250.000,00 дин., пропуштена плата власника износи 100.000,00 дин., пропуштени приход закупа износи 50.000,00 дин.

	/	4
--	---	---

Простор за рад.

--

На основу анализе свих трошкова заокружити тачне исказе:

1. економски профит је остварен у износу од 600.000 динара
2. економски профит је остварен у износу од 150.000 динара
3. економски профит је остварен у износу од 350.000 динара
4. рачуноводствени профит је остварен у износу од 350.000 динара
5. рачуноводствени профит је остварен у износу од 200.000 динара
6. рачуноводствени профит је остварен у износу од 850.000 динара

Допуните следеће реченице и табеле

28. Новчана маса је _____

	/	1
--	---	---

29. Тржишна моћ је _____

	/	2
--	---	---

30. Основна сврха због које је предузеће основано и због које обавља своју делатност је _____ предузећа, а жељени исход активности целокупног предузећа, његовог дела или појединца је _____ предузећа.

	/	2
--	---	---

31. Референт у рачуноводству предузећа „Снежана“ д.о.о., Аранђеловац, 12.10. текуће године евидентирао је настали приход од продаје готових производа, као и настали трошак материјала на контима која се заједничким именом називају _____.

	/	2
--	---	---

32. Прочитати наредне исказе који се односе на правила евидентирања на активним и пасивним контима. Затим испред сваке тврдње уписати слово Т ако је тачна, а слово Н ако је нетачна.

	/	3
--	---	---

- ___ салдо на рачуну текући рачун се евидентира на страни дугује
- ___ стање потраживања од купаца на крају претходне године пренето на почетку текуће године се евидентира на страни дугује
- ___ повећање обавеза према добављачима се евидентира на страни потражује

У следећим задацима сажето написати или нацртати одговор

33. Дефинисати појам трошкова.

	/	2
--	---	---

34. Велики број ортака у ортачком друштву утиче на

	/	2
--	---	---

35. Анализирајте кретање прихода, трошкова и профита конкурентног предузећа.

количина (ком.)	укупни трошкови (дин.)	укупни приходи (дин.)	укупни профит (дин.)	маргинални приход (дин.)	маргинални трошкови (дин.)
0	80	0	- 80	-	-
1	90	80	- 10	80	10
2	100	160	60	80	10
3	110	240	130	80	10
4	130	320	190	80	20
5	190	400	210	80	60
6	270	480	210	80	80
7	370	560	190	80	100

	/	4
--	---	---

Утврдити при ком обиму производње се остварује максимални профит и зашто.

Одговор:

У следећим задацима израчунати и написати одговарајући резултат

36. Вредност укупне имовине привредног друштва је 1.200.000,00 динара. Сопствена средства привредног друштва износе 2/3 вредности укупне имовине. Израчунати износ обавеза привредног друштва уз приказ поступка рада.

	/	2
--	---	---

Простор за рад:

--

Одговор: Износ обавеза привредног друштва је _____ динара.

37. Пораст цене поморанџи од 5% довео је до пада тражње за поморанџама за 15%. Израчунати ценовну еластичност тражње уз приказ поступка рада и објаснити добијени резултат.

	/	3
--	---	---

Простор за рад.

--

Одговор: _____

38. Привредно друштво „Делта“ Крагујевац, које је у систему ПДВ-а, примило је рачун бр. 45 за купљени материјал на 316.800 динара са обрачунатим пдв-ом по општој стопи. Рачун бр. 37 за превоз гласи на 14.880 динара са обрачунатим ПДВ -ом по општој стопи. Материјал је осигуран и осигурање је плаћено по изводу бр. 89 у износу од 4.600 динара. Планска набавна вредност материјала је 280.000 динара. Материјал је примљен у магацин по пријемници бр. 33.

	/	3
--	---	---

Саставити калкулацију за набављени материјал.

КАЛКУЛАЦИЈА

Р. б.	ЕЛЕМЕНТИ	Износ

Простор за обрачун:

--

39. Стање на аналитичком конту материјала је:

101/09 Материјал – Жица 1,8 mm (M0918)	
200 m x 190 дин = 38.000	
300 m x 180 дин = 54.000	
140 m x 200 дин = 28.000	

	/	4
--	---	---

По требовању бр. 10 издато је у производњу 550 m жице.

Обрачунати трошак материјала по методу просечне набавне цене и по фифо методу и одредити применом ког метода трошак материјала има већи утицај на укупне трошкове.

Приказати поступак рада.

Простор за рад

--

Трошак материјала по методу просечне цене износи _____ динара, а трошак материјала по фифо методу износи _____ динара. Већи утицај на укупне трошкове има трошак материјала обрачунат по _____.

40. Стање на контима главне књиге привредног друштва „Алфа“ д.о.о. Београд и привредног друштва „Бета“ д.о.о. Нови Сад је следеће:

	/	4
--	---	---

Главна књига ПД „Алфа“ д.о.о. Београд

132 - Роба у промету на велико		1327 -Укалкулисана разлика у цени робе на велико	
120.000	140.000		40.000
360.000			54.000
220.000			32.000
			- 6.000

Главна књига ПД „Бета“ д.о.о. Нови Сад

132 - Роба у промету на велико		1327 -Укалкулисана разлика у цени робе на велико	
180.000	207.000		30.000
243.000			44.000
405.000			76.000
			- 8.000

Утврдити које привредно друштво има већу остварену разлику у цени и за колико.

Приказати поступак рада.

Простор за рад

--

Привредно друштво _____ има већу остварену разлику у цени за _____ динара.

41. Привредно друштво „Воће продукт“ обавља промет воћа и на аналитичком рачуну робе Јабукe – Златни делишес евиденција по набавној цени је следећа:

	/	4
--	---	---

13204 - Јабукe – Златни делишес (ЈЗД01)	
2000 kg x 80 дин.=160.000	
1000 kg x 90 дин.= 90.000	
2000 kg x 70 дин.=140.000	

Продато је 3500 kg јабука сорте Златни делишес.

Израчунати помоћу ФИФО методе набавну вредност продате робе уз приказ поступка рада.

Простор за рад:

--

Одговор: Набавна вредност продате робе за јабуке сорте Златни делишес је _____ динара.

42. На левој страни су наведени делови рачуноводства по савременом концепту, а на десној страни карактеристике тих делова. На линију испред дате карактеристике уписати број одговарајућег дела рачуноводства на који се дата карактеристика односи. Сваки део рачуноводства може имати више карактеристика.

	/	2
--	---	---

1. финансијско рачуноводство	_____	пружа информације о дешавањима у прошлости
	_____	пружа информације о дешавањима у будућности
	_____	примарно пружа информације интерним корисницима
2. управљачко рачуноводство	_____	примарно пружа информације екстерним корисницима
	_____	резултат овог рачуноводства су интерни извештаји који се припремају на нестандартним обрасцима

43. Поред наведених носилаца привређивања у левој колони на празну линију унети одговарајући број из десне колоне према критеријуму поделе носилаца привређивања.

	/	3
--	---	---

_____ основни	1. делатност
_____ потрошачки	2. број лица која обухватају
_____ појединачни	3. унутрашња организација
_____ групни	
_____ сложени	
_____ производни	

44. Поред наведених функција предузећа у левој колони на празну линију унети одговарајући број из десне колоне према припадности функције по принципу поделе.

	/	3
--	---	---

_____ функција управљања	1. вертикална подела функција
_____ набавна функција	2. хоризонтална подела функција
_____ функција људских ресурса	
_____ функција руковођења	
_____ функција планирања	
_____ производна функција	